

LUPTA

le combat

Director : Mihai Korne

COSTUL ABONAMENTULUI PE UN AN		
In franci francezi		In alte valute tariful este majorat pentru acoperirea cheltuielilor bancare :
FRANTA	FRF 200	DM 100 - Fr. Elv. 90 - L St. 25
EUROPA	FRF 250	
Cu avionul :		
AFRICA	FRF 300	USD 45 sau echivalent
AMERICA DE NORD	FRF 300	USD 45 sau CAD 53
ISRAEL	FRF 300	SHEKEL 2560
AMERICA DE SUD	FRF 350	USD 51 sau echivalent
AUSTRALIA	FRF 350	DOL. AUSTRALIENI 60

125, Bureaux de la Colline - 92213 St-Cloud - France
Téléphone : (33-1) 802.29.29 - Télex 270152F
Commission paritaire N° 65481 - C.C.P. : 11 341 71 A Paris

NUMARUL 42

22 iulie 1985

U R G I A SCRISOARE DIN ȚARĂ

Dărîmarea Bucureștiului vechi s-a făcut într-o atmosferă de permanentă incertitudine. În 1983, Patriarhia ar fi avut asigurări că nu se va dărîma nici o biserică. Asigurările însă, ca și ordinele de demolare sînt verbale și se schimbă de la o zi la alta. Nimic nu știe nimic și această stare de continuă neliniște are un caracter paralizant, urmărit cu bună știință. În 1983, unei persoane care locuia în apropierea Arsenalului i s-a pus în vedere că va fi evacuată într-o săptămînă. Omul și-a strîns lucrurile și a stat blocat în această stare de provizorat un an. La orice întrebare i se spunea că nimeni nu știe nimic. Într-o bună dimineață i s-a comunicat că trebuie să părăsească locuința pînă la ora 12. Deși era pregătit de un an, n-a apucat să transporte decît o parte din lucruri...

În mai anul acesta, cei care încă nu au fost demolați din perimetrul Splaiul Independenței - Izvor - strada Dr. Staicovici și de pe strada Vinători au avut o ședință cu deputatul de cartier. Oamenii fuseseră preveniți în 1983 că vor fi evacuați și de atunci stăteau în așteptare. Pe strada Vinători nu mai era de luni de zile curent electric - luminări nu se găsesc iar petrol de lampă și mai puțin. Deputatul le-a răspuns, ca și cînd ar fi fost vorba de grindină: nu se știe nimic!...

Noul arhitect al orașului, Paul Focșă, era decepționat, în ianuarie 1985, că din cele 4 proiecte prezentate pentru salvarea bisericii Domnița Bălașa, "conducerea superioară" nu a aprobat nici unul. În același timp, preotul paroh al bisericii își liniștește conștiința... dar buldozerele stau la 20 de metri... Nu se știe nimic. Despre biserica mănăstirii Mihai Vodă s-a spus că va fi mutată. În mai au început să-i desfacă acoperișul...

Institutul de medicină veterinară n-a mai primit fonduri pentru zugrăvirea unor aripi ale clădirii pentru că nu se știe, poate întreg complexul Facultății de medicină veterinară va fi dărînat... Alteori se începe dărîmarea - cum s-a întîmplat cu complexul sportiv Progresul de pe intrarea Dr. Staicovici, ca după cîteva zile lucrările să se oprească și să înceapă refacerea zidurilor. În această atmosferă de confuzie, de parcă ne-am afla în prima linie a frontului și inamicul se mișcă imprevizibil, nu s-a putut salva, ca în fața invaziei, aproape nimic din valorile așezămintelor rase de buldozare. Cu unele excepții: la dărîmarea Spitalului Brîncovenesc, cînd s-a ajuns la pisană așezămintului, lucrătorii care trebuiau să o facă zob cu timăcopul, au văzut că ceea ce ei credeau că e bronz era, în fapt, aur masiv. În cîteva minute zona a fost înconjurată de securitate iar pisană demontată a fost grabnic transportată...

Au căzut sub o fluturare a brațului

prezidențial zeci de case vechi, clădiri construite de arhitecți cunoscuți ai Bucureștiului - cum este casa arhitectului Ciortan, de pe strada Schitul Maicilor, sau clădirea aceleiași arhitect de pe str. Constantin Moroiu, sau clădiri mai recent construite și foarte solide, cum e cazul blocului avocaților din apropiere de podul Izvor și care, tras cu cabluri ancorate la tractoare, cînd s-a prăbușit a creat panică asemenea unui cutremur.

Dărîmările se fac și în afara așa numitului perimetru al noului centrului civic. În zona nou construită dintre Uranus și Panduri vor fi dărîmate două blocuri care au fost date în folosință acum trei ani. Gestul prezidențial le-a anulat cit ai clipi fiindcă poziția lor i s-a părut prea avansată față de axul șoselei. Au fost dărîmate și cimitire: cimitirul Cîrînga și un cimitir evreiesc de pe str. Sevastopol - unde s-a construit un hotel. Cei care au rude înmormîntate la cimitirul Străulești II au fost avertizați că acesta va intra în vastul program de recuperare a terenurilor agricole.

Acest plan de "reîntregire a terenurilor agricole" cuprinde satele din jurul Bucureștiului. În toamna lui 1984 a început dărîmarea unor case dintre Mogoșoaia și Otopeni. Lucrările nu s-au oprit decît pentru scurtă vreme, ca, în februarie, în cele mai grele zile ale acestei cumplite ierni, oamenii să fie aruncați afară din case, în cîteva zile, punîndu-li-se la dispoziție mijloace improvizate: remorci, tractoare. Au fost mutați în casele altor oameni din satele nedemolate. Oamenii cu gospodărie, năpăstuiți, au întrebat ce să facă cu porcul, cu orătăriile de pe lingă casă. Li s-a răspuns că le pot vinde la 10 lei kg. la CAP!...

Între București și Snagov, dărîmarea satelor, are și alte cauze. "Cel mai iubit" are o mulțime de reședințe pe lingă București, unde înoptează inopinat. La Snagov și-a construit un palat, supradimensionînd "stilul" casei părintești de la Scornicești (de fapt noului palat i se spune "palatul Scornicești"). Toate casele de pe traseul București-Snagov care aveau o posibilă poziție strategică, pe la cotituri, au fost rase. Locuitorii satului Gruui, de după Snagov au fost înștiințați că vor primi în casele lor cîte două familii din satele Ciofliceni și Ghermănești care se aflau înainte de Snagov și urmau să fie demolate.

Dărîmările intră în obligația ICRAL dar fără să li se fi alocat fonduri. Li s-a spus să se descurce singuri. Un șef de ICRAL a fost retrogradat pe trei luni pentru că nu și-a îndeplinit planul la demolări. Sancționat, șeful ICRAL-ului pindea zilele de duminică cînd putea obține un buldozer din capitală...

În urmă cu un an, un tînr arhitect

a reușit să ajungă destul de sus și să-și exprime îngrijorarea în legătură cu distrugerea patrimoniului istoric. Cel mai mare demolator al țării i-a răspuns îmbufnat: "nu ne interesează istoria burgheziei, tovarășe, istoria o facem noi". Cînd a inaugurat canalul a declarat că el va dăinui peste milenii și va depune mărturie despre cel care l-a făcut! Nu-i mai ajunge ce are, arendează acum și secolele. La Cotroceni, fostul palat a fost refăcut, s-au adus pietre semiprețioase din Turcia, s-a pus marmoră, abanos. Șeful șantierului care nu era specialist ci "supraveghetor" repeta ceea ce auzise "de sus" și spunea cu mîndrie: "regii noștri au fost săraci, palatul ăsta trebuie să arate bogăția epocii noastre". Dar dîncolo de megalomanie, este o voință a sistemului de transformare a oamenilor - ținuti în teroare, foame, frig, incertitudine în sclavi manevrabili. Dezastrul economic e și el planificat. E imposibil să crezi că în țară nu mai există oameni competenți. Și corupția e planificată, cum sînt planificate, ca efect psihologic, privilegiile nomenclaturii. Cînd tu ai ce mîncă pentru că ai magazine speciale, în timp ce ceilalți nu au, asta devine un semn de putere și de umilință anihilantă pentru ceilalți...

La CC există o secție care se ocupă cu reclamații. O armată întreagă triază, selecționează și "ia măsuri". O singură excepție: reclamațiile, memoriile, scrisorile referitoare la demolări iau, din înalt ordin, drumul coșului de hîrtie și al crematoriului. Poate fi imaginată o voință de umilire mai deschis exprimată?

Am auzit o țărancă, cu copii și gospodărie, un om cu frica lui Dumnezeu, cum se zice pe la noi care exclama: "mai bine să cadă bomba decît așa viață!". În București, astăzi iarnă, cînd nu mergea nici un mijloc de transport în comun și oamenii se întrebau cînd va apărea totuși o mașină, am auzit un copil răspunzînd: "o să vină, nene, la Sfîntu Așteaptă și a doua zi după Paștele cailor!"

Oamenii au fost dresați să se aștepte zilnic la o nenorocire, le-a devenit un fel de neagră obișnuință. Fără niciun licăr de speranță, încolțiți de permanenta nesigură, la bunul plac al decretelor și corupției, cu grija zilei de azi, e greu să-ți mai regăsești demnitatea unei replici.

Oameni care jurau că nu se vor clinti din casele lor supuse dărîmărilor, după luni de așteptare, în ziua căzută ca fulgerul a ordinului de evacuare, sleiți de atîta încordare, semnav fără împotrivire...

ABONATI-VA LA LUP TA

SCLAVII N-AU NEVOIE DE SALARIU

Nu se poate spune că presa din RSR este lipsită de elemente senzaționale. Mai ales în ultimul timp, fiecare comunicat al unei ședințe a Comitetului Politic Executiv te ține cu sufletul la gură, într-o stare de neliniște și confuzie, mai ceva decât un serial cu Frankenstein.

Ultima întrunire a CPE din 5 iulie a discutat, la primul punct, îndeplinirea planului în primul semestru al anului 1985. Se constată că "producția-marfă a continuat să crească" și, în fraza următoare se spune că realizările se situează "sub prevederile planului". Te întrebi cum se poate ca producția să tot crească iar planul să fie mereu neîndeplinit. Dar nedumerirea este imediat spulberată: pe semestrul II "s-au luat măsuri" ca planul să se "realizeze integral și nu numai atât, să se recupereze și restanțele". Cauți cu înfrigurare să afli cum se va modifica miraculos, de la o zi la alta o situație care merge din rău în mai rău și afli că remediul este "introducerea unui riguros spirit de disciplină". "Fermitatea" (?) este cheazășia pentru "îmbunătățirea radicală a întregii activități", pentru că, tovarăși, există toate condițiile pentru înfăptuirea integrală a planului"... Soluțiile valabile și în cazul producției pentru export, dar fermitatea trebuie să fie aici și mai fermă intrucît "sarcinile prevăzute trebuie socotite minime"!...

În ceea ce privește "Veniturile și cheltuielile bănești ale populației pe 1984", ele au crescut, fiindcă "țelul suprem" este "creșterea bunăstării materiale și spirituale, a calității vieții întregului popor". Aici e simplu, textul trebuie citit de-andoaselea. Dat fiind însă că oamenii o duc atât de bine, e nevoie să-și investească banii cu folos și perspective. Astfel, punctul următor al întrunirii s-a referit la "Dreptul oamenilor muncii de a avea în proprietate o parte din valoarea mijloacelor fixe, sub forma părților sociale". "Față de 1983 subscrierile au sporit cu 2,3 miliarde în 1984". Sumele acestea au fost folosite "cu prioritate pentru finanțarea investițiilor și a mijloacelor circulante". Cu alte cuvinte: salarii trebuie să plătească dintr-un biet salariu nu numai aberația unor planuri ce nu pot fi îndeplinite ci și erorile de gospodărie și investiții ale unui organism economic muribund. Această jecmănire se numește "împletirea mai strânsă a răspunderii colective cu cea individuală". "Larga adeziune de care se bucură" acest nou bir, o mărturisește faptul că, la sus numita ședință "s-a cerut organelor de conducere să intensifice în continuare acțiunile de subscriere ... în vederea participării oamenilor muncii la sporirea fondului de dezvoltare economică".

Dar nu e singura contribuție smulșă cu anasina. S-a mai discutat și "contribuția bănească și în muncă a cetățenilor pentru efectuarea unor lucrări de interes obștesc". Valoarea lucrărilor realizate prin "muncă patriotică", adică prin muncă forțată, interzisă de legislațiile internaționale, a fost în 1984 de 39 miliarde de lei. CPE "a subliniat necesitatea extinderii utilizării contribuției bănești și în muncă a populației pentru realizarea de microcentrale electrice, punerea în valoare a unor surse de energie neclasiche, construirea de piețe agroalimentare, spitale, biblioteci, reparații curente și capitale..." Atunci statul ce mai plătește? Îi plătește pe secu-

riști Altfel cum i-ar putea fura omului banii din buzunar și i-ar constrânge la muncă forțată?

Și fiindcă imaginația diabolică n-are limite, în aceeași ședință s-a discutat și proiectul de a schimba "cursul Dîmboviței" pentru a se asigura legătura acesteia cu canalul București-Dunăre!...

S-a hotărât, în încheiere, convocarea Congresului Consiliilor Populare și a Conferințelor Județene pe 4,5 și 6 septembrie, cu care ocazie toate cele de pe hirtie vor trece, drastic, în practică.

DEMOGRAFIE

Agencia Reuter anunță, din București, creșterea numărului de nașteri și reia declarația partidului, după care, pînă în anul 1990, populația țării trebuie să crească cu 2 milioane, trecînd de la 22 la 24 de milioane.

Constatăm din plecare o măsluire. În prezent, populația este de aproape 23 de milioane și deci creșterea nu ar fi decît de peste un milion, spre a atinge cele 24 de milioane. Partidul atribuie mărirea nașterilor campaniei împotriva avorturilor. În 1983 se înregistrase cifra cea mai scăzută de nașteri din ultimii 20 de ani, 13,6 la mie. În 1984, nașterile ar fi crescut la 15,6 la mie, atîngînd 350 de mii, iar, în primele cinci luni din 1985 nașterile ar fi crescut la 16,4 la mie. Spre a ajunge însă la cele 24 de milioane în 1990, nașterile ar trebui să crească la între 18 și 19 la mie. Lucrul nu e imposibil, nu atît din cauza represaliilor împotriva avorturilor, care se face într-un mod sălbatec, cit mai ales fiindcă numărul femeilor care sînt în vîrstă de procreație, a crescut foarte mult ca urmare a ajungerii la maturitate a femeilor născute după 1965, cînd au existat generații extrem de bogate, de peste 500 de mii de nașteri în primele doi ani.

Din nefericire, condițiile sanitare și de alimentație sînt mai proaste ca orîcînd. Chiar un specialist al demografiei în RSR, Ioan Copil, a recunoscut că mortalitatea infantilă a depășit toate recordurile în primele trei luni ale anului acesta, în timpul celei mai friguroase ierni, din ultimii 40 de ani. Cu maternități și locuințe neîncălzite și fără lumină, nu este de mirare că numărul noilor născuți care au murit s-a fi fost așa de mare. Amintim că, pentru a ascunde această mortalitate, regimul a dat dispoziții ca nașterile să nu fie înregistrate oficial decît cu trei săptămîni după ce au avut loc, pentru a lăsa să se vadă dacă copilul supraviețuiește sau nu.

PUNEM ȘCOALA ÎN CUI!...

S-a terminat anul școlar, un an în care copii au învățat mai puțin ca orîcînd. În timpul iernii, cînd s-au luat "măsuri excepționale" se hotărîse ca ceea ce nu se poate face iarna, să se facă vara. Între timp însă s-a hotărît reciclarea deșeurilor. Și iată-i pe copii de școală, de 10,12,15 ani, umblînd de la o casă la alta, dintr-o gospodărie agricolă într-alta, ca să adune textile nefolosite și mase plastice. S-au făcut iar concursuri, unii au ieșit frunțași pe județ sau pe țară, iar de învățatură se vor ocupa altă dată, cînd va fi timp. Din nefericire, cînd copii vor fi mari, colectarea maselor plastice și a hainelor vechi nu le vor fi de foarte mare folos ca să compenseze ceea ce nu au învățat în "epoca de lumină a lui Ceaușescu".

DIN NOU DESPRE "CLAUZĂ"

Deși președintele Reagan a recomandat prelungirea clauzei națiunii celei mai favorizate cu încă un an pentru România, există diferite acțiuni întreprinse atît în cadrul Congresului cit și în opinia publică pentru ca această clauză să nu mai fie acordată României. Sindicatele americane ALF-CIO au cerut suprimarea clauzei pentru 9 state, dintre care singurul stat din Europa este România. Reprezentantul republican Mark D. Siljander, din Michigan, a cerut amendarea faimosului amendament Jackson-Vanik, spre a subordona acordarea clauzei nu numai dreptului de emigrare ci și felului în care sînt respectate drepturile etnice, culturale sau religioase ale cetățenilor statului care beneficiază de această clauză. Un alt reprezentant republican, Robert K. Dorman din California, a depus o moțiune care a fost semnată de 118 membri ai Casei Reprezentanților, pentru a nu se acorda clauza națiunii celei mai favorizate RSR-ului din cauza violării Drepturilor Omului. Ca în fiecare an, pentru a obține reînnoirea clauzei, ambasadorul RSR, Gavrilăscu, a făcut tot felul de promisiuni. S-ar părea însă că membri Congresului încep să-și piardă răbdarea, în ciuda insistenței Departamentului de Stat ca să fie acordată clauza și anul acesta. De altfel, în cursul Conferinței asupra Drepturilor Omului de la Otawa, care s-a desfășurat în cadrul sesiunilor CSCE, delegatul SUA a fost extrem de ferm față de șeful delegației RSR amintindu-i toate promisiunile făcute și nerespectate.

Ziaristul Z. Michael Szaz care a publicat un lung articol în legătură cu aceste probleme, în ziarul "Washington Times", încheie scriind: "Mitul politicii externe reseriste ca fiind antisovietică a fost spulberat de declarațiile ambasadorului Funderburk care a arătat că tehnologia livrată RSR-ului este imediat prelucrată de numeroșii "consilieri" sovietici care lucrează în fabricile din RSR ce exportă către URSS."

A CĂPIAT!

Nu mai fusese de mult în atenția națiunii, și, în căutare de o nouă prezență, cu unvergura sa culturală și științifică capabilă să le pună la pămînt pe amîndouă, cel mai nimerit de onorat era Academia Română. Ceea ce a și făcut. Presa din RSR și-a umplut paginile din 12 iulie cu marea veste: tovarășul... a fost ales (cine l-a ales?) membru titular și președinte de onoare al Academiei RSR!..., eveniment de excepțională însemnătate în viața științifică și culturală a națiunii...

Bine că avem doi academicieni, că știință și cultură nu ne mai trebuie.

În săptămânalul vest-german «Die Zeit» din 28 iunie a apărut articolul intitulat «Este o catastrofă», scris în urma vizitei în România a unor parlamentari din Hamburg. În prima parte a articolului este descrisă situația economică gravă din RSR care se răsfiră asupra vieții tuturor locuitorilor țării. În încheiere, articolul se referă la situația etnicilor germani. «Sașii din Transilvania și șvabii din Banat alcătuiesc o minoritate de aproximativ 300.000 de oameni. Războiul și apoi deportările la muncă forțată în URSS au înjumătățit acest număr. Sașii - care de fapt nu sînt saxonii ci provin de pe valea Moselei - au fost aduși în Transilvania pentru apărarea «tronului maghiar» pe vremea lui Geza al II-lea, în jurul anului 1150. Probabil ei sînt primii muncitori străini - «Gastarbeiter» - din istoria Europei. După al doilea război mondial, situația lor a devenit precară. Odată cu confiscarea de către stat a pămînturilor și gospodăriilor săsești, li s-a răpit acestora și sentimentul de independență și rezistență care supraviețuise 300 de ani sub turci. România n-a urmat exemplul celorlalte țări comuniste care, după război, au expulzat populația de origine germană. Etnicilor germani li s-a garantat dreptul la credință religioasă și limbă, au avut propriile lor școli, teatre, publicații. Motivele care au condus la exodul lor din România, început relativ tîrziu, la mijlocul anilor 60, sînt mai multe. Unul dintre ele este reunificarea familiilor etnicilor germani eliberați din închisorile sovietice după război, care s-au stabilit în Germania sau Austria. Acesta este, de altfel, motivul oficial invocat și astăzi în România. Și primarul Brașovului și cel al Sibiului folosesc aceleași cuvinte în această privință. «Permitem emigrarea tuturor acelorora, nu numai germani, care vor să-și reunifice familiile». În felul acesta s-a ajuns la cifra de cca 15 mii de etnici germani care părăsesc anual România. Credincioșii își părăsesc bisericile iar Transilvania germană este amenințată cu extincția. Din 148 de preoți protestanți existenți, 38 și-au depus cererile de emigrare - e o adevărată catastrofă, ne spune îngrozit episcopul Albert Klein. Desigur, trebuie să-i ajutăm pe etnicii germani care cred că nu mai pot să reziste în România. Nu trebuie însă să-i uităm nici pe cei care vor să trăiască acolo, unde timp de 8 sute de ani au trăit și strămoșii lor».

A apărut numărul 2 pe 1985 al revistei «CONTRAPUNCT», număr care confirmă debutul de calitate al publicației. Cităm din cuprins: Virgil Ierunca: «Sigiliul cinismului»; Monica Lovinescu: «Specimene și sfidări»; Ion Negoitescu: «Poetul Dorin Tudoran»; Ion Rațiu: «Despre democrație»; Lucian Grigorevici: «Cazul» Celibidache; Ion Caraion: «Poeți și Poezii din închisori»; Elisabeta Axman-Mocanu: «Dan Negoescu»; George Crpat Vocke publică «Ctitorii de ruină» iar la rubrica Tabulae găsim semnăturile lui Traian Costea, Aurelian Pleșa, Augustin Dobre, Corneliu Dumitrescu.

Numărul, consistent, elegant, perseverent, în articularea semnificativă a politicului cu culturalul și în ambiția de a pune problemele românești într-un context spiritual european.

În revista publicată de «Fondation du Secours Européen», nr.3 pe 1985 a apărut articolul: «Dacă Țările din est nu ar fi existat, ele trebuiau inventate» semnat de cunoscutul matematician Radu Roșca, intelectual a cărui probitate morală și al cărui atașament pentru valorile democrației l-au costat și grei de închisoare sub regimul comunist.

În două emisiuni, E. HUREZEANU se ocupă, la Europa Liberă, de situația radio-televiziunii române, ajunsă mai rău decît cea chineză din vremea revoluției culturale maoiste. Iată care ar fi imaginea alegorică a unei emisiuni de televiziune în RSR: «Apare crainicul: Slava conducătorului iubit! Urmează meteorologul, economistul, cooperatorii, pionierii, activiștii, excavatoriștii și, într-un glas, dublat de corul armatei sub bagheta securității, în canon și vai, sub ce canoane - spun povestea mai departe: zmei și voievozi de carton, parțial color, lumini și umbre (ultimile mai multe din lipsă de reflectoare), apoi puțin secerș, niscăiva rulmenți - toate posibile pentru că la început n-a fost cuvîntul ci îndrumarea lui prețioasă, în sfîrșit, dar foarte repede, la 22 trecute fix, intuneric și liniște: cel mai iubit telefiu al poporului, înconjurat de familie, cu vigili canini la picioare și noile cifre de investiții deasupra, stînge televizorul și țara întreagă asemenea lui».

Citeva cifre: în RSR, durata zilnică a emisiunilor de televizor este de două ore și jumătate; în URSS - de la 9 dimineața la 2 noaptea, în Bulgaria programul e de 15 ore zilnic, în Cehoslovacia se emite între 9 dimineața și 23, în Ungaria de la 10 dimineața la 10 seara iar în Polonia de la 8 dimineața, cu o întrerupere la prînz, pînă la orele 24. În afară de RSR toate aceste posturi au corespondenții lor în principalele capitale ale lumii și au la dispoziție mijloace tehnice, peliculă și reflectoare. Programele nocturne ale radioului au fost anulate. Ultimile buletine de știri sînt difuzate la orele 22 și următoarele la orele 6 dimineața. Cetățeanul României este rupt de lume 12 ore. Pretextînd criza energetică din această iarnă, au fost desființate și posturile regionale de radio Iași (se pare la protestele rușilor fiindcă românii din Basarabia îl ascultau prea mult), Cluj și Tîrgu-Mureș (așa au scăpat și de emisiunea în limba maghiară).

Care este cantitatea și calitatea informației transmise? «baliverne revoluționare și albumul de familie al dictatorului local». Informația politică se reduce la indicațiile și discursurile lui Ceaușescu. Ca și cînd, spune E. Hurezeanu după orele de muncă, după cozi, după mersul pe jos sau fuga după autobuze, în puținele ore de odihnă care le mai rămîn oamenii muncii ar arde de nerăbdare să afle ce mai e nou cu refoșirea materialelor, cu gogoșile de mătase sau cu prașila a doua.

În urmă cu ani de zile mai existau reportaje realiste - emisiunea lui Stark (care a fost retrogradat) «Reflector», sau transmisii în direct ale «Varietăților» cu public, astăzi «televiziunea și radioul au devenit imaginea fidelă a regimului, fiind un fel de epure ale procesului sistematic de degradare a valorilor intelectuale și morale». Cel mai popular crainic sportiv al televiziunii, Cristian Topescu a fost dat afară, ca și alți profesioniști, din cauza «excesului de originalitate». În străinătate s-au refugiat o mulțime de scenariști, scenografi, crainici, operatori: Sorin Cunea, Ioana Măgură, N.C. Munteanu, Dan Comșa, Ion Mustăță, Andrei Bacalu, Aristide Buhoiu, Sanda Balaban, Valeriu Lazarov, Letiția Popa ca și mulți dintre buni actori ai micului ecran. Destui ca să înființeze, ceea ce se și pune la cale la New-York, un post românesc de emisie.

«Cîrt este, încheie E. Hurezeanu, că folimentul de conținut și de calitate al radio-televiziunii române constituie cel mai evident simptom al crizei declarate în care a intrat regimul Ceaușescu»

CEI CARE VOR SA NE AJUTE SA DIFU-

ZAM ACEASTA PUBLICATIE IN TARA,

O POT FACE TRIMITIND-O IN PLIC

TIMBRAT, PE ADRESA UNEI INSTITU-

TII. A NU SE MENTIONA NUMELE

VREUNEI PERSOANE PENTRU A NU

PROVOCA REPRESALII DIN PARTEA

AUTORITATILOR.

«Întro țară în care nimic, dar absolut nimic nu funcționează ca lumea, observă în ziua din 2 iulie a Europei Libere, N.C. TEANU, 342 de organizații de partid, prinderi, instituții, asociații, cooperativă CAP-uri sînt decorate cu titluri, medalii, ne și diplome de onoare pentru succese a bite în muncă. Țara arde și baba se prem

Și pentru că ridicolul nu mai ucide mult în România, 22 din aceste titluri au nîit județului Olt., chiar județul care u cînstea să-l dea țării pe cel mai bun fiu al țării. Mai mult, primul secretar al org. de tid Olt, este tov. Vasileică Bărbulescu care este cumnatul meu! e cumnatul lui, al lui lae Ceaușescu...)

Culmea ridicolului este atinsă de cor prezidențială Scornicești, prezentă de 5 c palmare. Odată CAP-ul Scornicești a p titlul de Erou al Muncii Socialiste, dar a primit și meritul agricol cl. I pentru prod: medie la porumb, pentru cantitatea de lap cap de vacă furajată și pentru numărul de pe cap de găină. 274 de ouă pe cap de s scorniceșteană! Un record de care numai nile din satul prezidențial s-au dovedit ca le". Au mai fost premiați, observă N.C. i teanu, și Consiliul unic agroindustrial și ce ratist Scornicești, și Stațiunea pentru me zarea agriculturii din Scornicești și chiea treprinderea de confecții din Scornic

Nici satul Eleni Ceaușescu n-a fos tat: «Comuna Petrești-Găiești unde a văzu mina zilei distinsa academiciană figurează tre premiați. Și știți cu ce a fost distinsa litatea natală a tovarășei Ceaușescu? Vă din «Scînteia» ca să nu credeți că invente obținut o producție medie de 5.242 litri lapte pe cap de vacă furajată la întregul tiv». Textual și fără comentarii, încheie Munteanu.

≈ FĂRĂ COMENTARII!

«Scrisorile tovarășului N. Ceaușescu în nesc prețuirea celor mai alese foruri științ culturale și politice din lume, aducînd țării no un mare prestigiu» (Acad. Radu Voinea)

«De numele tovarășului N. Ceaușescu, venit simbol al gîndirii și patosului revoluționa te indisolubil legată o operă ale cărei proporți pășesc în dimensiuni și densitate pe a celor virtuozii înaintași» (Acad. Cristofor Simionescu)

«Este cu adevărat impresionant aportu cretarului nostru general la dezvoltarea științ conomice, la transformarea ei din sistem con tual explicativ, în acțiune practică, de schimb a realității» (Acad. Emilian Dobrescu)

(România, 1 iulie 1985)

OBȘTEA MARE

Petre Popescu, învățătorul, pre numele lui obișnuit nea Tică al Nicului, mi-a trimis vorba să-l caut. Mi s-a spus că aș dori să stăm de vorbă, cu el și cu Nea Ion, fratele său, despre Obștea Mare, fiindcă, odinioară, fuseseră amândoi capi ai acesteia. Deci păreri mai cu temei decât ale lor unde aș fi putut afla? Și iată că, într-o zi de cuprător, ne-am strins tustrei la taclale, umbriți de viața urcătoare care ferea ceardacul de arșița nemiloasă, dându-ne tot ea, biata, din rodul de mai an, în ulcior aburit, vin roșu, rece și aspru, de Boșoara.

- Parcă ziceai Nea Tică, mai deunăzi, că pină în 1948 tot lovișteanul trăia în obște. Dar, oare, de când sînt această?

- De cînd s-a iscat semînția Loviștei oamenii or trăit numa și numa în obște. Noi așa știm și credem. Și cînd domnul Vladislav al II-lea, Moșul Loviștei, ne-o norocit la iulie 1451 cu hrisov scris pe piele de iepure, dinsul întărea stăpînirea moșilor noștri "Dragomir Rubat și feciorilor lui, lui Ion și Vlăcuș și nepoților lui, lui Dragomir și lui Tatul, cu feciorii săi, și lui Micul

cu feciorii săi, și lui Băra (adecă lui Oaic, fiindcă noi mai zicem minzării biră și berbecului bîr), cu feciorii săi" peste "Boșoara și Găujanii între Bioșoare și Munții Mănăileasa și Stîna Marc și Zănoaga și Prislupul și între Boile (adecă tot cuprinsul dintre Boia Mare și a Mică) și Arsurile și Bali" Vladislav, voievodul nostru, recunoștea și el astfel, cetele de moșneni moșteni boșoreni și găujeneni, ca fiind ai lor cei șapte munți și satele, ohabă din moși strămoși și din vreme ce și-or pierdut dinții de bătrînețe. Zapisul cu pecete roșie l-o înmînat alor noștri toți, drept mulțumită obștenilor plaiului care l-au găzduit, l-au tănuț de neprietenii și l-au călăuzit să treacă munții la Făgăraș, unde era herțeg, pe la surupătura Scării. Și caii i-au potcovit cu potcoavele îndărăt, ca să-i mîntă pe dusmanii care i-au luat astfel Vladislavului urma înapoi, spre Curtea de scaun de la Argeș, de unde în fapt plecase, mistuindu-se pîntru ei în veci...

- Dar cu 1948 ce-i? întreb eu.

- Păi a dat Ministerul de Domenii o dispoziție atunci, care silea adunarea generală a moșnenilor noștri să cedeze obștea, cu toată averea cea nemîșcată, către comună. Vai de capul nostru! că de atunci rău ni s-au mai încurcat ițele, oftează nea Ion, sorbind din pahar.

- Din 1912, de cînd cu Codul Silvic, și pînă în anul cel blestemat, obștea cam tot silită s-a dat pe brazda vremurilor celor noi... Cum scria în procesul verbal: "S-a trecut la constituirea legată a obștiiilor", de parcă, pînă atunci obiceiul pămîntului n-ar fi fost lege! Și am făcut comisie prezidată de judecătorul de ocol de la Șuici, cu delegatul ocolului silvic județean Argeș și trei moșneni. Și am făcut și consiliu de administrație cu președinte ales din 5 moșneni jurați, cu așezăminte pe cele 7 imobile (adecă munți), cu tabele de drepturi, cu registre de ședințe, cu chitanțier, cu bonier, cu corespondență, cu casier, cu căfel, cu purcel...

- Și înainte de 1912 cum era?

- A, era bine don' doctor. Ale două cete de moșneni de sat erau alcătuite fiecare din cetele de neam mic ale neamurilor mari din sate, toate cu drepturi; din ele se alegea, pe viață, în număr fără soț, ceata oamenilor buni și bătrîni și lor nu le ieșea nimeni din vorbă. Că erau fruntea Obștii Mari, cei mai destoinici.

- Și din obște făceau parte toți sătenii?

- La început da. Apoi numai cei cu drepturi. Veneticii fără drepturi (dramuri, capete, sute, boi, franci) erau îngăduiți, că erau meseriași buni. Dar drept la pășune, la fineață, la pădure la ogor, la cîtește, la ape, la islazuri, la livezi aceștia nu aveau. Că veniseră în urma noastră și peste noi. Pînă la primul război mondial, moșnenii își munceau pămîntul în devălmășie, iar vitele și le pășteau laolaltă. Pădurea era a tuturor și nimeni nu te întreba de cîți arbori ai doborît, dacă nu vindeai lemnul. Produsul muncii tuturor se împărțea de-o seamă, pe neamuri mici, după trebuință.

- Și ce să bătrînilor ce făcea, nea Tică?

- De două ori pe an, într-o duminică din martie, pentru vîrătece și într-una din august, pentru toamnătece, strîngeau obștea toată în fața bisericii, pe Tăpșanu Mare, de se înegra pămîntul de lume. Hotărîrile, după sfat, se luau de toți cei cu drepturi, chiar și de copiii de la 12 ani în sus, prin ridicare de mîini; sau individual, prin omenește, cum se zice; sau locurește, pe gospodării și curți, după cum cerea împrejurarea și deveneau lege neștrămutată. Vorba era vorbă. Și n-aveam ca înscriruri decît răbojul. Primăvara se anunța cînd începea aratul, cînd se oprește islazul de la pășunat (de Sîngeorș, la 23 de a-

prilie), cînd se oprește pășutul pe livezi, cînd se alcătuiu turmele să urce la munte (în jur de 1 de iunie), care erau munții sorociți cetei găujenilor și care ai cetei boșorene, prin rotație anuală, care erau munții cuveniți minzării, care ai meilor, ai sterpelor, ai boilor și ai sterpăturilor (cornute mari). În duminica toamnătecului se strîngea peste sat ieșitul curtenilor la brînză, tulirea turmelor, răvășitul oilor, locurile din finețe cuveniute oilor și vacilor, recoltele, umplerea gropii arse cu bucate, făcătul țuicii... Apoi se curățau islazurile de tufisuri și mărăcini; ori de nepeni și corugă muntele de pășune; se gunoiau ogoarele, se mai dregeau gardurile, se sleiau finitinele, se pietruiau drumurile, se întăreau podurile. Dar la mori, la fierării, la lemnari, ori la pămîntul gospodărilor obștea nu se băga. Însă bătrîni judecau pricinile și ei tăiau și spînzurau, da pe dreptate. Și nu supărau pe nimeni.

- Și trăiați numai din ce producea obștea, Nea Ioane?

- Ba! că plecam cu caii pînă-n Vlașca, după porumb și ducem la vînzare ori schimb dimie, căciuli, pieptare, lînă, piei, brînză, pastramă și veneam cu cereale și bani buni. Cu care cumpăram unele nemțești de hier, de la Sibii și alte lucruri de trebuință. Un om pleca cu cinci cai legați în șir, unul de coada celuilalt și făcea cîte două săptămîni pînă să ajungă unde și-a întărcat dracu copiii, tot pîn locuri prăfoase și incinse, pe care ne bucuram să le părăsim cît mai repede. Chimirul era plin, dar țineam la îndemîna bite ferecate și flinte încărcate, să nu ne prade neferii. Iar frica o lepădam doar acasă, în bătură.

- Dar alte obști mai erau?

- Cum nu! Toată Loviștea era plină de obști. Una pe sat. Una la mai multe sate. Sau mai multe în același sat, după cum se învoiau moșnenii. Așa, în comună noastră mai erau: Obștea Vatra Satului, sau Obștea Mică, între 1937 și 1950; Obștea Măgura Cărbunarului (islazul satului Bumbuești) de la 1910; Suhatul Măgura, zisă Nae Papadat, bumbueșteană de la 1882; Obștea Dăescu (Unirea), din 1908 și Obștea Clăbucetului, de la 1896.

- Și acum, în 1975, ce-a mai rămas?

- La noi, domnu doctor, mai toate rînduilele la păstorit, cite unele la pădure (că a luat-o statul) și destule în sat, că nici acolo nu le-o putut istovi de tot nici colectivă, nici dracu. Că moșnenii lovișteni am rămas în suflet și-n apucături și oameni de omenie și de cuvînt. Însă la Spînu, la Perişani, ba chiar și în Titești, viața obștii nu s-a stins și se mîndru scriu ei pe finitinele lor: "Făcută de Obștea satului Spînu în anul 1974". Obștea... so tie Al de Sus.

- Așa să uez Dumnezeu, le-am răspuns, luminat de soare și închinînd ultimul pahar. Am plecat îngîndurat, călcînd cu nădejde pămîntul Obștei Mari, de parcă ar fi fost și al meu, venetic pe plai, dar moșnean în suflet.

Andrei PANDREA

TALENT ȘI TIMORARE

Cinci actori de la Teatrul Notara din

București: Dan Micu, Elena Albu, Lucia Mureșan, Dana Dogaru și Alexandru Repan au descins la Festivalul de la Avignon pe 8 iulie și spre marea lor surpriză au constatat că nimeni nu-i aștepta și nici nu erau în program. Ce se întimplase? Cei cinci actori aveau numai o bursă a Ministerului Relațiilor externe pentru a urmări festivalul și evident nu erau prevăzuți cu vreun spectacol. Și totuși ei s-au pregătit să joace. Ca bagaj tehnic au adus un magnetofon cu muzică de Vasili și ei au montat un spectacol colaj, omagiu lui Victor Hugo, în franceză: "Les aigles rampent" cu care dau în fiecare zi reprezentații într-o mică sală. Joacă în hainele de toate zilele, decorul este constituit din ceea ce s-a găsit la fața locului: o scară, niște scaune, iar de improvizat știu s-o facă de minune. "Au de ce să ne dea complexe", remarcă un ziarist în cronică spectacolului. De altfel, au repetat în tren, tot drumul de la București la Avignon...

"Le Matin" care relatează sub titlul "Ils sont fous, ces roumains" aventura actorilor bucureșteni își încheie articolul: "Pe străzile Avignon-ului ei fac bloc: "blocul socialist". Încercă să-i inviți la cină pe vreunul dintre ei: "Nu, în seara asta avem o reuniune tehnică". Ce fel de reuniune cînd reprezentațiile au loc după-amiaza și cînd toată seara sala este ocupată de alte spectacole?"

OCTAVE VUIA

"LE VOYAGE DE L'ARGO"

Piesă în 5 acte

Editura Autorului. Freiburg 1985

Il cunoașteam pe Octavian Vuia (marele etnolog, Romulus Vuia, din familia Traian Vuia) ca pe un filosof de solidă forță (elev al lui M. Heidegger) și de originală concepție, printre rarii români care au ajuns învețe pe nemți filosofice la ei acasă (Universitatea din München). Prezent mereu în viața culturală românească și în activitatea unor tituții românești, el a fost mulți ani secretar general, iar în prezent e vice-președinte al Centrului Român de Cercetări din Paris. Din lucrările sale privind gîndirea și existența românească cităm "Manifestul crinului de pădure" ("Buna Vestire", Roma 1978) o replică, pe o jumătate de veac, la chemarea gîndirii din 1928, studiul "Dimensiunile cugetării mănăștii" (Revista Scriitorilor Români, 1979) și comunicarea sa despre gîndirea lui E. I. Ionescu prezentată la sesiunea Institutului român de filosofie universală amintim doar volumele "Remontee aux sources de la pensée occidentale: Héralclite - Parménide - Anaxagore", Paris, 1961) care s-a bucurat de o deosebită precie din partea specialiștilor.

Piesa de teatru despre călătoria argonauților în căutarea linei de aur (în care s-au oșit și pe tărurile noastre, pe atunci getice) prezintă tot o întoarcere la surse. Scrisă în vacanță în insula Lemnos, pe unde au trecut argonauții, piesa nu urmează nici linia "mantică" a lui Apollonios din Rhodos, pe cea de magie neagră (și criminală) din gedia lui Euripide, ci desprinde linia inițială mitului, aerul ei simplu și familiar de întplare povestită între prieteni. Și tocmai această simplitate a intrigii și stilului, punctată de tențe filosofice în bună tradiție grecească, conferă piesei un aer clasic, ca și cînd am avea face cu o piesă antică grecească, acum desoperită.

Cicerone POGHIRC

N.R. Cartea poate fi comandată, cu 50 F. adresa:

Centrul Român de Cercetări
12 bis, Pl. Henri Bergson, 75008 Paris

PREMIU PENTRU

"GHETOUL RADIOS"

La începutul lui mai 1985 a avut loc Arnsberg (RFG) al 9-lea Colocviu internațional de proză scurtă. Concomitent cu lucrările Colocviului s-a desfășurat concursul - pe 2 secții: germană și internațională, prevăzută cu premii, la care s-au adăugat premiul elevilor și premiul onorific (premiul Hartwig Kleinholz, inițiatorul acestui Colocviu).

Premiul concursului, ca și premiile elevilor, acordat independent de primul, a revenit, făcînd aproape unanimitatea juriului, tinerilor prozatoare din România, Carmen Francisca Banciu, pentru proza "Ghetoul radios".

"În fapt, povestirea descrie, în registru sumbru-realist, viața unei familii de patru persoane (o pereche de căsătoriți cu doi copii), într-o garsonieră confort IV, dintr-un bloc din România.

În rest, ca-n viața de bloc-ghetou, confort IV, inghesuală, gălăgie, miasme, unghiere pline de dăunători. Sceneria e și cunoscută: curtea interioară, ferestrele cu privirea orientată spre lăzile de gunoi mișcînd de pisici și de șobolani. Femeia de serviciu, vînzătoarea de pungi vechi de plastice, feluriți alți sormonitori prin pubele, corpurile figurate.

Personajul principal este însă gunoierul peisaj în continuă schimbare, el îndeplinește un dublu rol: acela de fundal și acela de "glindă" scrie Adrian Ujică, analizînd proza lui Carmen Francisca Banciu, într-o emisiune la Europa Liberă.

"PLENITUDINEA BISEICII E DATĂ DE CONLUCRAREA DINTRE MEMBRII SACERDOȚIULUI ȘI MIRENI"

Cum v-ați hotărât să deveniți preot? "Apăi, mama a vrut și am vrut și eu ... la noi, oamenii zic: "ăsta calcă a popă...!" mi-o întoarce Părintele MIHAI CONSTANDACHE, restabilind dintr-o dată ordinea lumii tradiționale în care socotelile părinților se prelungeau în actele copiilor, și unde fiecare își avea rostul lui, deslușit de obște. Humuleșteanul nu se făcuse și el preot tot la îndemnul mamei?... "Am intrat, la 14 ani, la seminar, la Minăstirea Neamțului. Erau acolo călugări de la care am priceput pentru totdeauna ce înseamnă trăirea creștină și dacă ei nu se mintuie, mă gândeam eu, cu mintea de copil, apoi ce nădejde să mai am eu!..."

Au urmat anii de studii la Facultatea de Teologie din București, licența și tot acolo anii de doctorat ("în vacanțe, ca să câștig banii necesari pentru a continua studiile, lucram ca muncitor, vânzător, ... spuneam că sînt la Filologie, altfel nu m-ar fi primit nici ca sezonier..."), apoi, în 1966, vine ca bursier al Consiliului Ecumenic al Bisericii, la Paris pentru a-și continua doctoratul. O altă licență, la Institutul Catolic din Paris, examenul de admitere la doctorat și încă doi ani de lucru la teză. Seria cărturărească este întreruptă: o familie cu trei copii trebuie întreținută și asta nu se poate face din bibliotecă.

În 1978, Părintele Mihai Constandache este hirotonisit preot al Bisericii Ortodoxe Române din Paris, slujind la altarul Sfintei Jertfe pină azi. Între timp, un singur eveniment în viața comunității de credincioși și a păstorului ei: alegerea, în unanimitate, la 28 aprilie 1985, a Părintelui Mihai Costandache, la cei 45 de ani ai săi, ca Preot Superior al acestei Biserici, succesor al Părintelui Vasile Boldeanu, retras pe motive de boală.

...Studii înalte, diplomă peste diplome, și totuși am impresia că tiparul spiritual al omului pe care-l am în fața mea a fost turnat acolo, departe, printre brazii Minăstirii Neamțului. Și tiparul acesta a făcut ca literelile savantelor cărți să rămână sursă vie de înțelepciune.

Tîrziu, îl însoțesc pe Părintele Costandache, prin Paris, spre casă. Trag cu ochiul să văd cum merge. Într-adevăr calcă a popă!...

- În această lume de sfîrșit de secol 20, desfigurată de violență, de ideologii mincinoase, de o tehnologie alienantă, care este rolul Bisericii?

- S-a petrecut o schimbare de moravuri în lume, există un indiferentism, o răcire a sentimentului religios. Omul nu-și mai pune problema existenței lui Dumnezeu, nici a rolului lui Dumnezeu în viața lui. L-a înlocuit cu alți zei: tehnologia, de pildă. Asistăm la o degradare a valorilor fundamentale. S-a ajuns chiar să i se ceară Bisericii, care apără și propovăduiește viața, să accepte crima avortului, ca și cînd ea ar putea face abstracție de propria ei Tradiție. Mintuitorul a spus: "Eu sint învierea ei viață"! Ea nu-și poate pierde identitatea

Și totuși există în zilele noastre o căutare, mai ales printre tineri. Atitea ideologii care au promis paradisul pe pămînt s-au dovedit false. Fizicienii au aflat în cercetările lor că materia nu e atotprezentă, că există undeva un baraj, o cezură. Ateismul s-a născut din fizică și iată că marii fizicieni contemporani sînt printre primii care s-au întors spre transcendent... Tot mai des "Etre" e scris cu majusculă. E un context în care oamenii îl pot regăsi pe Dumnezeu. Rolul Bisericii? Ea nu dispune decît de forța cuvintului, mijloacele ei sînt strict morale întrucît ea apelează la conștiința individului. Și nu se poate altfel. Inuși Mintuitorul a spus: "Eu stau la ușă și bat, dacă-mi deschizi, intru, dacă nu-mi deschizi, nu intru"... - Deci liberul arbitru e implicat în traiectoria existențială a omului, în recuperarea lui religioasă.

- În sens religios, liberul arbitru pune problema relației noastre cu Dumnezeu. Sintem liberi, ne-a fost lăsată libertatea și cu atît mai mare e răspunderea noastră. În Biblie, în Cartea Deuteronomului, se spune: "Iată, am pus în fața ta viață și moarte, binecuvîntare și blestem".

- Dacă n-am fi liberi, dacă am fi predestinați, cum spun protestanții, ar însemna că răspunderea actelor noastre nu ne aparține nouă, iar mintuirea ne e dată sau nu, indiferent de alegerile noastre.

- La Judecata de Apoi eu nu pot răspunde Doamne, eu n-am fost liber să fac ce am făcut, pentru că eram predestinat!... Cînd Isus spune "Stau la ușă și bat...", asta nu e o metaforă. Dacă nu credem într-o predestinare care-l absolvă pe om de răspundere, Sfînta Scriptură, Sfîntii Părinți vorbesc însă de o preștiință a lui Dumnezeu care știe ce avem de făcut și ce vom face și ne ajută, lăsîndu-ne în același timp libertatea alegerii.

- Părinte, sînteți de curînd ales Superiorul Bisericii din Paris, păstoriți, cu alte cuvinte, o comunitate de dezrădăcinați, aparținînd unui popor care n-a cunoscut în istoria lui un fenomen de asemenea propor-

ții. E o realitate care pune probleme speciale Sfîntiei Voastre?

- Într-adevăr, noi n-am avut o tradiție a exilului, oamenii plecau dar se înapoiau în țară cu ceea ce învățaseră prin străinătăți. Noi am fost legați de gîle și vorba românească spune "Fie piinea cît de rea, tot mai bună-n țara mea". Dacă omul care spune de veacuri asta a ajuns să plece, să-și ia lumea-n cap, înseamnă că s-a petrecut ceva foarte grav. N-au plecat nici la aventură, nici ca să facă afaceri. Au plecat fiindcă n-aveau încotro, au fost obligați să plece.

- În aceste condiții misiunea Bisericii e mai dificilă?

- A identifica Biserica cu slujitorii ei este o eroare care se face adesea. Nu există Biserică constituită numai din ierarhie sau numai din credincioși. Plenitudinea Bisericii e dată de conlucrarea dintre membrii sacerdoțului - episcopi, preoți, diaconi - și mireni, laici. Credincioșii nu servesc doar ca decor, iar preotul nu e un supercreștin. El delimitează, explică Cuvîntul Domnului. Sf. Apostol Pavel spunea: "Acolo sînt lucruri anevoie de înțeles și cei care nu le pricep, le răstălmăcesc spre pierzarea lor." Dar și credincioșii au responsabilitățile lor și numai cu toții împreună constituim Biserica.

Sigur că avem mai multe probleme. În primul rînd e reacția împotriva celor care i-au obligat să-și părăsească țara și Biserica trebuie să țină seama de aspectul acesta terestru, să-i zicem așa. Această revoltă se canalizează diferit, în funcție de temperament, de familie de gîndire, de sensibilitate. Oamenii se adună în asociații în care țelul e comun dar drumurile sînt diferite și modalitățile nu se suprapun întotdeauna. Și e natural și bine să fie așa. Măcar aici să luăm în considerație diferențele de personalitate, să recunoaștem dreptul grupării după afinități și exigențe. Nu cred însă necesar ca Biserica să-și însușească toate aceste programe politice. Nu cred că e de dorit și nici necesar ca Biserica să devină o anexă a uneia sau a alteia dintre asociații. Dimpotrivă, ceea ce poate face ea este să fie o valoare pe care tot omul o acceptă. Pînă la proba contrarie, Biserica rămîne singurul element de unitate dintre români.

- Nu e numai faptul că ascultă cu toții Cuvîntul Domnului în românește, dar acest permanent apel la conștiință, de care vorbești, influențează relațiile interumane de înțelegere, respect, iubire. Aici se construiește și se întreține o morală a comunității.

- Sint sigur că majoritatea românilor care vin la Biserică nu vin doar dintr-un reflex dobîndit în copilărie și nici ca să mă audă pe mine cum cînt - n-am fost niciodată un bun cîntăreț. E o ierarhie de valori de care omul are nevoie, mai ales în lumea în care trăim. mai ales ca dezrădăcinat... "Grija

cea lumească de la noi s-o lepădăm" pe care o cîntăm la slujbă nu e un îndemn la a renunța la idealul pe care fiecare și l-a propus pe lume. Dar această obligatorie distanță pe care omul o poate realiza în lăcașul Domnului față de grijile zilnice are o forță modelatoare. A fi și a nu fi în lume!... Pe aici trecem doar. Bossuet spunea "Tragem după noi lungile lanțuri ale speranțelor înșelate". Speranțe legate de o împlinire aici, pe pămînt. Venim de undeva și ne ducem undeva.

- Inceputul și sfîrșitul călătoriei nu se află pe pămînt, dar șansa mîntuirii o pierdem sau o cîștigăm aici, în această trecere. De aceea, cînd invocăm, ca să justificăm micile sau marile compromisuri, adăgîm "Dă-i Cezarului ce-i al Cezarului", socotesc că uităm tot atît de des să ne întrebăm dacă i-am dat și lui Dumnezeu ce-i al lui Dumnezeu și iată că am venit, în această ordine de idei la întrebarea: care sînt sau nu sînt relațiile Bisericii din Paris cu Patriarhia de la București?

- În măsura în care Patriarhia este controlată și supusă autorităților civile din țară, relațiile cu ea ar implica și relații cu acestea din urmă. Problema e foarte simplă: noi sîntem în opoziție și cu ierarhia și cu Departamentul Cultelor. Trăim în Franța, într-o țară liberă, sîntem oameni liberi și e exclus să ne împlinim rosturile noastre după schemele venite de la București. Eu sint preot al unor oameni care și-au cîștigat libertatea cu prețul greu al părăsirii țării și aceasta impune ca și eu să fiu liber. Nu sint obligat ca preoții misionari de sub obediența autorităților din București să dau ceva, în afara misiunii mele de preot, în schimbul salariului în valută... Și noi ne supunem rînduicilor canonice - din acest punct de vedere libertatea e un fel de a vorbi - dar această supunere este implicată în sacerdoțiul nostru, nu e ceva din afară. Poziția noastră nu e o poziție politică, ceea ce ne separă de autoritățile din țară este faptul că noi credem în Dumnezeu și ei nu. Și nu numai că nu cred, dar încearcă să înăbușe și să distrugă orice formă de manifestare a sentimentului religios.

- E curios cum ateismul instituționalizat și impus cu agresivitate în țară, e dublat de o intensă preocupare misionară peste hotare.

- E o tehnică de învăluire. Cînd s-a pus problema minăstirii "Vatra", Părintele Boldeanu avea intenția să aducă călugări de la Muntele Athos. Am auzit că în ultimul timp Patriarhia, care nu trimetea decît rar și numai bătrîni și bolnavi, a trimis la Athos vreo 38 de călugări tineri. Probabil că înțelepții de la București s-au gîndit că e o cale de infiltrare în comunitatea de refugiați din Franța. Printre acești călugări, sint sigur, sint călugări

(urmare în pag. 6)

La 24 dec. 1941, la o conferință de presă ținută în Mexico City, Carol declară: „abdicația neavenită”, dezvăluind planul că „va veni în America să formeze un guvern în exil care să lupte pentru victoria aliaților”. „Mihai, Regele actual nefiind decât locuitorul său”. Toată presa mondială publică aceste declarații iar unii ziariști relatează că „li s'au arătat geamantanele gata făcute, care așteptau pe terasă, căci plecarea trebuia să aibe loc foarte curând”. La 7 ianuarie 1942, Carol Davila răspunde, declarând că „poporul român a fost totdeauna, în marea lui majoritate de partea puterilor aliate și că nu va exista nicio o organizație prezidată de Carol de Hohenzolern, nici în America, nici în Canada și niciăieri în lume”. La 12 ian. 1942, Carol dă un lung interviu în „The New York Times” în care arată că „a fost silit să abdice”, „va forma un guvern în exil”, „ia președinția organizației „România Liberă” pentru triumful democrației” și „într-o săptămână va pleca însoțit de Urdăreanu în Statele Unite”.

„Românul Liber” din ianuarie 1942 publică „Chemarea României Libere către Carol” semnată de Ștefan At. Opreanu, Glicherie Moraru, Marin R. Postelnicu, Nicolae Berari, Nicolae Carstea, Adam Costea, George Nan, Paul Riviș și Nicolae Bocaneca și în care cer: „Cu umilință Majestății Voastre să primiți conducerea spirituală a acestei mișcări, și, ca un conducător legal al României în exil, privat prin înșelăciune și forță brutală de prerogativele voastre suverane, să numiți un prim ministru pentru un guvern român”. Carol acceptă invitația, subliniind că „România Liberă” va fi adevărata voce a poporului nostru, auzită așa cum e ea în realitate”. În același număr e publicată și o „Declarație de Principii a României Libere” în care, mai întâi se leapă de Tilea, afirmându-i deplina independență ca organizație pur americană.

Leon Ficher, într-un lung articol, „Competiție politică”, îl critică cu vehemență pe Davila și pe Iuliu Maniu. Într-o fotografie se vede preotul Moraru înmânând preotului Postelnicu un cec de 500 de dolari, din partea lui Carol, contribuție la cumpărarea unei ambulanțe pentru Crucea Roșie Canadiană.

Numărul al doilea al revistei publică mesajul adus de preotul Moraru de la Carol, unde se scrie: „Fiul meu, Regele Mihai, este în realitate prizonier al regimului hitlerist, care nu-i permite să-și îndeplinească funcțiile constituționale. Mă consider regent al monarhiei române și mă declar că atare când este vorba de a forma guvernul în exil”. Leon Ficher publică din nou un articol împotriva acuzațiilor aduse lui Carol, afirmând că acesta a creat „un guvern național unitar” și nu a domnit fără constituție, iar conform acesteia și dreptului internațional el este Regele României „și numai el are dreptul legal să vorbească în numele României”. În urma articolului, Ficher are probleme și cu organizațiile evreiești. „The Jewish Review”, tot din ianuarie, îl propuse pe Davila conducător al mișcării România Liberă pentru că este „un adevărat democrat și îl reprezintă pe Iuliu Maniu”.

În următoarele luni, agenții ex-regelui se străduiesc să-i faciliteze intrarea în America. Episcopia Ortodoxă din America îl invită să ia parte la congresul anual de la „Vatra Românească” și se fac intervenții, în numele Episcopiei, la Departamentul de Stat în scopul obținerii vizei de intrare pentru Carol Sărbătorirea zilei de 10 Mai în Mexico City, este relatată ca un eveniment important de către preotul Moraru în revistă și în același număr e publicată o fotografie a ex-regelui, pe un cal alb, la serbările de la 8 Iunie 1940.

Leon Ficher scrie un articol cu titlul „Conducere înșelătoare” în care-l atacă pe rabinul Ștefan S. Wise, lider sionist, considerat unul din cei mai eloventi predicatori, creatorul Congresului Mondial Evreiesc și care luase atitudine față de împotriva lui Carol. Acesta îl critică de la tribuna Congresului pe „evreii români care se vind lui Carol”.

Între timp, intervențiile de a obține viza de intrare în America pentru Carol eșuează. În scrisoarea Departamentului de Stat se spune: „se așteaptă de la cei ce locuiesc în America, indiferent de originea lor, să arate mai multă unitate în țeluri alegând dintre ele pe cele esențiale în contribuția lor la eforturile Americii de a încheia

victorioasă războiului”.

Conducătorii episcopiei sînt amărâți și umiliți; în numărul din Iulie-August al revistei (de altfel ultimul care mai apare) preoții Mihailan și Moldovan adresează Președintelui SUA, în numele a 2 000 de oaspeți veniți la Congres, o scrisoare în care se arată că tinerii de origine română luptă în armata americană, adăugând: „limbi răutăcioase au răspândit calomniile la adresa Bisericii... care se pare că au creat indoile cu privire la încrederea civică și politică...” se susține evident contrariul și se cere „cu umilință o investigare asupra noastră...”.

Carol nereușind să intre în America, interesul pentru mișcarea „România Liberă” scade. Autoritățile erau pe urma preoților Opreanu și Moraru, considerați agenți ai unei puteri străine. La 17 nov. 1942, cei doi preoți și George Zamfir, redactorul gazetei „Vocea Românilor” sînt puși sub acuzație de Marele Juriu Federal din Detroit, pentru crima de spionaj. Cei doi pre-

oți mai erau acuzați că au încercat să deblocheze fondurile lui Carol, blocate de guvernul american în oct. 1940. Au fost condamnați la câteva luni de zile, cu suspendarea pedepsei.

Carol a încercat să revină pe tron și cu concursul sovietelor. V. Tilea a avut o întrevvedere cu Maisky, ambasadorul sovietic la Londra, iar Carol a stabilit relații amicale cu Umapsky, ambasadorul URSS în Mexico City. În Iunie 1944, această posibilitate a fost explorată de Semenov, prin Fred Nanu, ambasadorul român la Stockholm.

După război, Carol și Magda, însoțiți de Urdăreanu cu soția (se căsătorise cu o mexicană), împreună cu 12 ciini pechinezi (cei doi aduși din România se înmăleseră) se stabilesc în Brazilia, într-un hotel din Copacabana. La 3 Iunie, Magda își vede visul împlinit, se căsătorește cu Carol, devenind Prințesa Elena a României. Medicii complici cu pacienții diagnosticaseră boala (urmare în pag.7)

“PLENITUDINEA BISEICII E DATĂ DE CONLUCRAREA DINTRE MEMBRII SACERDOȚIULUI ȘI MIRENI”

(urmare din pag. 5)

trăitori și temători de Dumnezeu, dar se prea poate să se fi strecurat și alte elemente.

Privim cu tristețe situația Bisericii din țară. Mulți spun că Patriarhia face ce face numai ca să supraviețuiască. Eu am impresia că dă mai mult decît i se cere. Dă tot Cezarului și nimic lui Dumnezeu. Vorbesc de ierarhia sau, mai precis de membrii ierarhiei care participă intens la „opera” de distrugere a sentimentului religios. Nu vorbesc de preoți; ei sînt cei care asigură trăirea credincioșilor prin sfintele taine și păstrează flacăra credinței, a ortodoxiei în poporul nostru, fiindcă la vreme de nevoie, tot în Biserică își găsește românul alinaarea.

La dărmarea bisericilor din București nu ierarhia înaltă s-a opus ci preoții mărunți... Mă întreb, de cine-i poate fi frică, în afară de Dumnezeu, unui preot ierarh?

Vedeți, de aceea nu putem avea relații cu Patriarhia, atîta timp cît ea nu-și îndeplinește misiunea. Nu ne aparține însă nouă, celor de aici, care trăim în libertate, să aruncăm piatra. Mintuitorul spunea: „Nu judeca, ca să nu fii judecat”. Dar faptul că Patriarhia face mai mult decît i se cere, că n-am auzit vreodată să fi luat atitudine măcar față de unele stări de lucruri, are efect asupra credincioșilor. Apare deruta, suspiciunea, omul nu mai are încredere în duhovnicul lui. De fapt asta se și urmărește. Izbucnirile de revoltă se canalizează în organizații religioase subterane.

Oamenii trebuie să se apere de această caricaturizare demonică a discursului creștin: paradisul pe pămînt, omul nou, o nouă morală, a căror intenție e desfigurarea omului, impunerea unei măști care să șteargă ascendența sa divină, să-i ucidă sufletul. De aceea oamenii simt mai mult ca orînd necesitatea unei Biserici care să nu-și altereze misiunea. Noi, de aici, care avem privilegiul de a avea o asemenea Biserică, avem și obligația de a o sprijini. Și cum, în organizarea vieții spirituale, gestul de ctitorie este fundamental, spuneti-mi care mai sînt perspective în legătură cu „Vatra”?

Biserica din Paris este și catedrala Episcopiei și sediul Episcopiei pentru Europa occidentală. „Vatra” ține, administrativ, de Episcopie și ceea ce s-a făcut a fost opera Părintelui Boldeanu, fără de care nu știu dacă s-ar fi putut face ceva. El singur putea s-o facă și a făcut-o. Bine înțeles, chemarea părintelui a găsit răs-

puns în lumea noastră românească din diasporă, în așa fel încît, la ora actuală, cum știți, terenul a fost cumpărat. Se intenționează construirea unei Mînăstiri, a unei săli de conferințe, va funcționa aici o colonie de vacanță pentru copii, o școală de limba română și de catehism, de asemenea, un cimitir. Va fi, într-un cuvînt un centru spiritual și cultural. Ne întoarcem, în felul acesta, la rolul pe care l-au avut mînăstirile în viața poporului nostru.

- Focare de cultură, primele școli, manuscrise...

- Vedeți, predecesorii noștri ne-au lăsat Biserica în Jean de Beauvais, generația Părintelui Boldeanu a pus cărămida „Vetrei”, generația noastră trebuie să continue această operă de ctitorie. Tot ce s-a făcut, s-a făcut cu mari sacrificii și s-a făcut după voința poporului, fiindcă Părințele Boldeanu, ca calitățile sale excepționale, a știut să se sprijine pe popor. „Vatra” va exista în măsura în care credincioșii o vor și cred în această operă.

- Ce fel de om e preotul?...
- Preotul e un om cu toate calitățile și slăbiciunile oricărui dintre noi. Nu e, cum am mai spus, un supercreștin. Dar prin taina hirotonisirii el este autorizat să îndeplinească o seamă de acte pe care creștinul, oricît de adînc i-ar fi credința nu le poate îndeplini. În acest context, îi aparține preotului să se facă vrednic de harul primit și de chemarea ce i s-a făcut prin Sf. taină a preoției.

Una e să practici, să vii Duminica la Biserică, și alta e să-ți trăiești credința. Practicarea nu te scutește de a fi în restul timpului cu Dumnezeu. Ne mintuim cu toții împreună și rugăciunea publică e esențială, ea îl aduce pe Isus în mijlocul nostru. Dar să nu uităm rugăciunea inimii, rugăciunea individuală, care poate fi făcută oriunde, în metrou, pe stradă... Obişnuiesc să mă uit, cînd merg prin oraș, la oameni. Unii sînt întorși în lăuntru lor, au o mare putere de concentrare - se vede numai privindu-i cum pășesc, cum privesc - , pe alții îi simți locuiți de toate impresiile trecătoare, inconsistente...

- Să ne rugăm deci ca Dumnezeu să locuiască în sufletul nostru în toate clipele vieții noastre... Vă mulțumesc Părinte și să vă dea Dumnezeu păstorie îndelungată.

(Interviu realizat de Antonia Constantinescu)

Prof. Mircea Fotino
685 10th street Boulder Colorado
80302 USA
www.achivexilului.ro

= PENULTIMA ORĂ =

Viața scandalosă a bardului de curte, Adrian Păunescu, cunoscută de ani de zile de toată lumea, nu a reușit să indigneze prudele autorități reseriste decât acum două săptămîni. Se pare că i-a fost luată conducerea revistei "Flacăra" și cea a cenaclui cu același nume și s-a deschis o anchetă în care înfocatul cîntăreț al "celui mai iubit" a fost acuzat de abateri de la morala comunistă...

Comunicatul comun publicat la încheierea vizitei făcută de Agatha Barbara, președinta Republicii Malta la București între 5 și 10 iulie, subliniază asistența tehnică dată de RSR în vederea exploatării de hidrocarburi în Malta. Cum Malta nu produce petrol - ei îl capătă din Libia, acțiunea RSR-ului este menită să atragă această insulă, care reprezintă un punct strategic important în Mediterana, în sfera sovieto-libiană. Comunicatul vorbește, de asemenea, de necesitatea dezvoltării transporturilor navale și aeriene, precum și de încheierea unui acord privind transporturile aeriene civile. Cui va folosi acordul? Cîți oameni au treabă cu Malta și ce treabă au? Sau pentru cine?

O delegație militară chineză condusă de ministrul Apărării a fost primită de Ceaușescu, în timp ce Ștefan Andrei se afla la Peching și era primit de premierul Consiliului de Stat al R P Chineze.

Odinioară, Ceaușescu jucase rolul de mesager al Kremlinului pe lingă Lin Piao, cînd acesta pregătea luarea puterii. După ce operația a eșuat, relațiile cu China s-au răcit temporar. În ultima vreme, legăturile s-au intensificat, în ciuda faptului că în China s-au făcut reforme pe care echipa de la București le respinge cu desăvîrșire.

Relațiile între URSS și China s-au ameliorat și ele simțitor și continuă să se îmbunătățească, după cum reiese din declarațiile făcute recent la Niropetrovsk de către Gorbaciiov și din semnarea unor acorduri care prevăd schimburi comerciale de 12 miliarde de ruble (13 miliarde D USA) între 1986 și 1990.

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DIN GENEVA

Casse Postale 577
1211 Geneve 1 Suisse

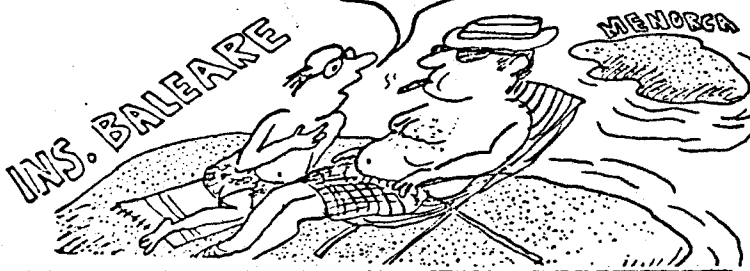
Aduce la cunoștința românilor din Elveția programul slujbelor religioase ce se țin în Biserica Ortodoxă Română "Năsterea Maicii Domnului", din Geneva (rue Baulacre, nr. 14-16 - Eglise Protestante Montbrillant) în fiecare a doua și a patra Duminică din lună, la orele 11, conform programului: 14 și 28 Iulie; 11 și 25 August; 8 și 22 Septembrie; 13 și 27 Octombrie; 10 și 24 Noiembrie; 8 și 25 Decembrie.

Preotul paroh Damian Ionescu anunță enoriașii că pentru botezuri, rugăciuni de sănătate, masluri, parastase etc, nu se încasează nimic, acestea fiind considerate ca făcînd parte din slujbele obișnuite.

Rue Baulacre se află în spatele gării Cornavin și pînă la Biserică se poate ajunge pe jos sau cu autobuzele "E" și "O", a doua stație de la gară. Parcare auto în curtea bisericii.

NUMĂRUL VIITOR AL LUPTEI VA APARE PE DATA DE 7 SEPTEMBRIE. URĂM CITITORILOR NOȘTRI VACANȚĂ FRUMOASĂ!

LA NOI, CONCEDIILE SE PROGRAMEAZĂ CU
LIN AN ÎNĂNTE. SE FACE O LISTA CU PERIADA
ȘI PREFERINȚELE FIECĂRUIA. EU AM OPTAT
PENTRU STATIUNI BALNEARE, ÎNSĂ DACTILOGRAFA
A MÎNCAT O LITERĂ DE LA "BALNEARE"
ȘI AȘA AM AJUNS EU AICI, ÎN... BALEARE!

În timp ce bătrînii în vîrstă de peste 70 de ani nu mai sînt primiți în spitale și nicio salvare nu se mai deplasează pentru ei, o aripă a spitalului Fundeni a fost evacuată și se fac ample lucrări de modernizare. Toată această tevatură pentru a se pregăti o clinică specială în vederea operației de prostată a "celui mai..."

Dar pentru că dînsul obișnuiește să locuiască și să se deplaseze incognito, pentru operație i se pregătesc două clinici, dintre care una va fi aleasă în ultima clipă. Mereu înconjurat de cîini, cu programe și trasoă neștiute dinainte, nu s-ar spune că "cel mai..." se simte în mare siguranță...

Radio Moscova pentru România, în comentariul consacrat comemorării a 15 ani de la intrarea în vigoare a noului tratat sovieto-român de prietenie, colaborare și asistență mutuală, a remarcat că "mai există rezerve foarte mari în dezvoltarea și intensificarea legăturilor reciproce". "Dacă în cincinalul 1981-85 volumul comerțului dintre țările noastre s-a cifrat la aproximativ 6 miliarde ruble, în cincinalul următor, el va atinge 30-35 miliarde de ruble." Adică de 5 la 6 ori mai mult! Nici nu se mai poate vorbi de pași către integrare; e o adevărată cursă fără obstacole.

DECES

ROMA. Ing. Șerban Drăgoescu

PARIS. A încetat din viață, pe 5 iulie 1985 Elena Theodaud-Theo (n. Gheorghie) la 71 de ani. Cu o lună în urmă, doamna și domnul Theo sărbătoreau 50 de ani de căsătorie. 38 de ani din această impresionantă cifră de fidelitate și devotament reciproc, Helene Theo i-a închinat, împreună cu soțul ei, dl. Rene Theo, celei mai statornice publicații din exilul românesc, revista "BIRE".

Ceremonia religioasă a fost celebrată, la Biserica Sf. Gheorghe (rue Ribera) de către Mgr. Gh. Cosma și Mgr. C.V. Gheorghiu. Înhumarea a avut loc la Cimitirul Montmartre.

Ing. Stere Ionescu.

GERMANIA. A încetat din viață V.I.Emilian, fost ofițer și avocat, directorul ziarului "Stindardul".

ÎN ȚARĂ. Alexandru Niculescu; Ligia Ivan; Maria Furtună Speranția; Natalia Mălat; Xantipi Dendrino; Vasile Filip; Mircea Niculescu; Ion T. Ionescu; Ion Negură; Constanța Farcaș; Mina Blajovici; Mișu Flamaropol; Zoe Niculescu; prof. Maria Lazu; gen. m. dr. Vlad Florian; Gh. Ștefănescu; Mia Ghircoiaș; Theodor Melinte; Marioara Tatiana Penescu; Aurel Mișescu; preot Mihai Mitocaru; Ivonne Catana; dr. Horia Grindeanu; dr. ing. Ulise Berar; Radu Costea; Tudor Cristea (Foișoreanu); Vasile Tăutu; Gheorghe Popescu, prom. of. de geniu 1933; Răduță Alexandru; Ștefan Manolescu; dr. Mircea Mindru; Olga Nițescu (prezan); ing. Viorel Biriș; Constantin Ciopraga; Sylvia Bădulescu; Nicu Pandaciuc; Eliza-Athena Capriel; Georgeta Sandu(n. Purcărea); Tincuța Neaga-Mitulescu; Florica Radu Popescu; Chimirigiu Duca; ing. Alma Georgescu; dr. Ion Penciu; mr (r) din cavalerie Theodor Constantinescu; George Eiman; prof. Stela Ionescu; Paraschiua Enescu; Zaharia Nicolae; Elena Călin; Victor Diaconescu; Constanța Lac; Pan-

le combat

Directeur : Mihai Korné 22/07/1985 NUMÉRO 42

TARIF D'ABONNEMENT ANNUEL

En Francs Français :		En d'autres monnaies, le tarif est majoré des frais bancaires d'encaissement comme suit :
FRANCE	FRF 200	DEM 100 - CHF 90 - GBP 25
EUROPE	FRF 250	
Par avion :		
AFRIQUE	FRF 300	USD 45 ou équivalent
AMÉRIQUE DU NORD	FRF 300	USD 45 ou CAD 53
ISRAËL	FRF 300	SHEKEL 2560
AMÉRIQUE DU SUD	FRF 350	USD 51 ou équivalent
AUSTRALIE	FRF 350	DOLLAR AUSTRALIEN 60

125, Bureaux de la Colline - 92213 St-Cloud - France
Téléphone : (33-1) 602.29.29 - Téléc 270152F
Commission Paritaire N° 65481 - C.C.P. : 11 341 71 A Paris

MEMOIRE DU GROUPE DE PARIS

A l'occasion du 10ème anniversaire de la signature de l'Acte Final d'Helsinki, les 31/7 et 1/8/1975, le Groupe de Paris, qui réunit des Européens du Centre et de l'Est (URSS), a adressé aux gouvernements des pays libres, cosignataires de l'Acte Final le mémoire ci-dessous.

Il y a 10 ans, 33 Etats européens, les USA et le Canada signaient à Helsinki l'Acte Final proclamant les principes suivant lesquels devaient être assurées la sécurité et la coopération en Europe.

Le bilan que l'on peut dresser à ce jour nous oblige à constater que la situation s'est détériorée sur les trois plans correspondant aux trois corbeilles.

En Europe, la sécurité (première corbeille) n'est guère plus grande qu'elle n'était en 1975. La course aux armements s'est intensifiée, ce qui a profité au Pacte de Varsovie qui dispose d'une indiscutable supériorité quantitative sur le plan des armes conventionnelles et des effectifs militaires et paramilitaires (troupes du KGB, jeunesses militarisées etc), mieux et plus longtemps entraînés. Si la combativité de certaines troupes de l'Europe du Centre et de l'Est (URSS) reste douteuse, par contre la discipline est telle que l'on ne peut compter sur leur défaillance dans la phase initiale d'un conflit militaire, surtout si c'est le Pacte de Varsovie qui prend l'offensive.

Nous ne pouvons nous prononcer sur le rapport des forces nucléaires ni sur celui des armes spatiales, mais considérons que le danger de conflit militaire n'a en rien diminué en Europe depuis juillet 1975 et qu'il s'est au contraire étendu à d'autres régions du monde (Afghanistan, Moyen Orient, Afrique et Amérique centrale), pouvant avoir des répercussions sur les cosignataires de l'Acte Final. En conséquence, sur ce plan, l'Acte Final n'a pas atteint ses objectifs.

La coopération dans le domaine économique (deuxième corbeille) n'a guère progressé. Au contraire, les échanges se sont ralentis entre les pays libres et ceux du COMECON. La dette de ces derniers et de la Yougoslavie envers les premiers avoisine 80 milliards de dollars sans que ces crédits aient aidé à l'amélioration des conditions de vie des Européens du Centre et de l'Est (URSS) qui ont subi au contraire une nette diminution de leurs niveaux de vie.

A cette récession économique s'ajoute un autre phénomène qui n'est pas toujours apparent mais dont les effets en profondeur sont indéniables - l'intégration accélérée des économies des Etats d'Europe du Centre à l'économie soviétique. La base de cette intégration se trouve dans le Pacte de 15 ans signé par les Etats membres du COMECON en 1975 - soit à la veille de la signature de l'Acte Final - et qui prévoyait que la première phase devrait être achevée en 1990. Récemment le rythme de l'intégration a été accéléré et que des nouveaux plans de perspectives ont été dressés dans tous les domaines, qui prévoient l'achèvement de l'intégration économique pour l'an 2000.

Les résultats les plus décevants ont été

enregistrés dans le domaine humanitaire (la troisième corbeille). Dès la signature de l'Acte Final, une répression systématique s'est abattue sur les Européens du Centre et de l'Est (URSS). Les comités Helsinki formés pour faire respecter l'Acte Final ont été les premières cibles de l'oppression. Les tentatives de créer des syndicats libres ont été étouffées dans l'oeuf par la police secrète ou par l'armée non seulement en Pologne, où le remarquable succès de Solidarité a montré au monde les vraies aspirations des travailleurs mais aussi dans tous les autres pays de l'Europe du Centre et de l'Est (URSS).

Pendant toute cette période, la libre circulation des personnes ne s'est guère réalisée et même les cas de réunions des familles qui n'intéressaient qu'un nombre relativement restreint de personnes ayant des parents à l'étranger, n'ont été que très partiellement satisfaits.

A cela s'ajoute l'écrasement de la dissidence, les persécutions religieuses et toutes sortes de violations des droits de l'homme à divers degrés par les régimes totalitaires de l'Europe du Centre et de l'Est (URSS). Dans ce domaine les échecs des réunions CSCE de Belgrade, Madrid, Stockholm et Ottawa ont été frappants.

Indéniablement, c'est la violation systématique par les Etats totalitaires de l'Europe du Centre et de l'Est (URSS) des dispositions de l'Acte Final, qui a été la cause de ces échecs. C'est pourquoi nous avons demandé à différentes reprises la dénonciation de l'Acte Final.

En effet, le processus de la CSCE présente certains inconvénients qu'il ne faut point sous-estimer. Aux yeux des peuples de l'Europe du Centre et de l'Est (URSS) le Monde Libre a proclamé des principes à Helsinki qu'il s'est avéré incapable de défendre, ce qui donne une impression de faiblesse et de manque de volonté politique, qui renforce implicitement le système totalitaire. Une volonté nette et claire aurait vraisemblablement contraint les dirigeants soviétiques à céder pour ne pas se trouver à nouveau isolés du reste de l'Europe. En effet, ces dirigeants doivent également tenir compte de leur opinion publique, dont le poids n'est pas négligeable même si elle ne s'exprime pas comme dans le Monde Libre.

Le fait que les Etats Libres ne veulent pas envisager la dénonciation de l'Acte Final a, sans aucun doute, réduit considérablement leurs moyens de pressions et les actions possibles.

Toutefois, même tenant compte de ces limitations, certaines initiatives pourraient être prises :

1ère corbeille : Des négociations pourraient être entamées pour la réduction des forces militaires de la Bulgarie, de la Hongrie et de la Roumanie afin de ramener leur armée, police

C'EST FAUX, M. LE SÉNATEUR ! par Michel Korné

Dans une interview accordée au quotidien de Bucarest Romania Libera, lors d'un voyage en RSR, le Sénateur Belge Huiliens, Président du groupe parlementaire d'amitié Belgique-Roumanie, a déclaré après avoir été reçu par Nicolae Ceausescu :

J'ai considéré comme un devoir d'honneur ma part de relever la forte impression produite par l'image de la Roumanie contemporaine par les grands progrès qu'elle a enregistrés pendant les quatre dernières décennies, après le 23 août 1944. Comme j'ai eu l'occasion de le relever plus d'une fois en Belgique, je l'ai souligné aussi lors de l'entrevue avec le chef de l'Etat roumain, que les réalisations de la Roumanie ont été remarquables surtout pendant les vingt dernières années. C'est d'entre nous qui ont eu l'occasion de visiter la Roumanie pendant cette période à différents intervalles ont pu constater partout les succès obtenus par le peuple roumain sur la voie de son continu développement économique et social. C'est un ample processus de modernisation qui contribue à la création, par des efforts propres, de valeurs matérielles et spirituelles remarquables. Une résolution digne de toute l'estime, à savoir de poursuivre ces efforts, passant outre certaines difficultés temporaires, effet de la crise économique mondiale, de continuer à faire croître le potentiel économique du pays, aux termes des programmes d'avenir soigneusement élaborés.

Je ne sais ce que vous avez vu, M. Sénateur, pour faire de pareilles affirmations. Depuis plusieurs années, le niveau de vie du peuple roumain baisse sans cesse. Ceux qui, comme vous, se rendent en Roumanie souvent, le constatent, même quant ils font part de voyages officiels. Si tant est que cela a pu vous échapper, la presse internationale a reproduit maintes études et analyses qui infirment vos dires. Il est étonnant que vous en preniez connaissance, que vous essayiez de contrôler ces faits, avant de faire les déclarations ci-dessus.

D'autres hommes politiques occidentaux s'intéressent à la Roumanie et pensent exprimer leur sympathie pour notre peuple en faisant partie des comités d'amitié où figurent les représentants du régime communiste de Bucarest. Même si cela ne constitue pas le meilleur moyen d'aider notre peuple, nous restons sensibles à leurs bonnes intentions. Eux aussi voyagent en RSR. Ils voient les changements, la misère, le froid, la mauvaise nutrition, la pression, l'oppression, la terreur !... Même s'ils ne protestent pas du moins se refusent-ils à louer un régime odieux, sans scrupules et méprisable. Nous ne leur demandons pas d'user de l'invective et de l'injure, ni même de critiquer. Il suffit qu'ils l'on ne fasse pas l'éloge de ceux qui sont responsables de nos malheurs. Nous souhaitons que l'on se taise si l'on ne veut pas dire la vérité.

Vous, M. le Sénateur, comme les autres

politique, milice et unité paramilitaire au niveau prévu par les traités de paix à la fin de la dernière guerre.

2ème corbeille : Les gouvernements de la Communauté Européenne, des USA et du Canada pourraient élaborer une politique économique et sociale commune à l'égard de l'Europe du Centre et de l'Est (URSS) et la coordonner avec les autres pays du Monde Libre, en accord avec les principes directeurs suivants :

- aucun crédit occidental ou autre forme de soutien ne doit être accordé qui puisse renforcer le potentiel militaire, la planification autoritaire, l'économie étatisée et centralisée des régimes totalitaires. Les échanges commerciaux dans ces domaines doivent être fondés strictement sur le paiement comptant pour toutes les fournitures occidentales non interdites pour des raisons stratégiques.
- les éventuels accords commerciaux que les pays occidentaux négocieront avec chacun des états de l'Europe du Centre et de l'Est (URSS) séparément, devront inclure des clauses qui subordonnent leur exécution à l'application des prescriptions sur les Droits de l'Homme, formulés dans l'Acte Final.
- opposition par tous les moyens possibles au processus d'intégration initié par l'Union Soviétique dans le cadre du COMECON à travers les plans de 15 ans.

3ème corbeille :

- 1- Obtenir l'admission et la diffusion libre de la presse occidentale dans les pays d'Europe du Centre et de l'Est (même les touristes et les voyageurs occidentaux se voient confisquer les publications occidentales au passage des frontières dans certains pays).
- 2- Obtenir la liberté d'écoute des radios occidentales avec assurance de ne pas être inquiété, condamné de ce fait.
- 3- Pratiquer la réciprocité totale dans les échanges culturels entre l'Occident et ces pays.
- 4- Obtenir la libéralisation du tourisme dans les deux sens. Tous les citoyens des pays de l'Europe du Centre et de l'Est (URSS) devraient être autorisés à faire des voyages en Occident avec la certitude pour les opposants au régime de pouvoir rentrer dans leur pays.
- 5- Obtenir le respect des accords postaux internationaux y compris la délivrance et la taxation des colis d'aide humanitaire.
- 6- Envoyer des missions régulières d'informations et d'études sur les divers aspects de la vie des sociétés des pays de l'Est : conditions de travail, vie culturelle et artistique, vie religieuse, presse, femmes, jeunesse..., avec la possibilité de prendre contact librement avec les milieux concernés.
- 7- Obtenir dans le cadre des Accords d'Helsinki que les trois «corbeilles» soient indissociablement liées.
- 8- Obtenir des organismes spécialisés de l'ONU - commission des Droits de l'Homme, BIT, Unesco - pour qu'ils fassent respecter les libertés et les droits relevant de leur compétence dans les pays de l'Europe du Centre et de l'Est (URSS).
- 9- Exiger que les divers groupes de surveillance des Droits de l'Homme dans ces pays puissent agir librement et légalement, que leurs membres emprisonnés, assignés à résidence ou poursuivis soient libérés et réhabilités et qu'ils puissent librement communiquer avec les instances concernées en Occident.
- 10- Demande aux gouvernements des états membres de la Communauté Européenne d'user de tous leurs moyens pour obtenir de tous les états signataires que les syndicats libres ainsi que les comités d'Helsinki interdits, soient autorisés à reprendre leur activité, que leurs membres soient libérés sans délai et que cesse toute persécution contre eux.

LE PARLEMENT EUROPEEN

Pour son troisième rapport annuel, la commission politique a passé en revue le 9/07, le rapport présenté par Mme Ien Van den Heuvel (socialiste, Pays-Bas) concernant les violations des Droits de l'Homme dans le monde en 1984.

Le rapporteur engage les gouvernements des Dix à revoir leurs politiques et leurs législations pour s'assurer qu'ils n'encouragent pas la pratique de la torture et les traitements cruels, notamment :

- en ne renvoyant pas les réfugiés vers des pays où ils pourraient être soumis à pareil traitement,
- en refusant d'accorder des licences d'exportation pour du matériel qui pourrait servir à ces fins,
- en n'offrant pas «un refuge sûr» aux tortionnaires et en s'efforçant de traduire en justice ceux qui sont coupables de torture dans des pays tiers.

Elle se félicite de l'inclusion dans Lomé III d'une référence au respect des droits fondamentaux de l'homme et à la dignité de l'homme. Elle réfute enfin les allégations des pays qui prétendent que les actions et résolutions du Parlement Européen relatives aux droits de l'Homme constituent une ingérence inadmissible dans les affaires intérieures.

Pays signataires de l'Acte final d'Helsinki

Le rapporteur dénonce la violation permanente par les autorités soviétiques de la quasi-totalité des dispositions de l'Acte final

d'Helsinki, la politique de répression en Tchécoslovaquie, les restrictions permanentes frappant les libertés fondamentales en Bulgarie, les restrictions sévères frappant la quasi-totalité des libertés fondamentales, dont la liberté d'expression en RDA, la détention fréquente en Roumanie, la limitation de tous les droits de l'homme par des méthodes de gouvernement stalinienne en Albanie, les restrictions sévères malgré la levée de la loi martiale en 1983 en Pologne, l'intensification des persécution et du harcèlement auxquels sont soumises les personnes jugées hostiles au gouvernement yougoslave, l'atteinte à la liberté d'expression en Hongrie.

Action de la Communauté

Le rapporteur estime que la politique communautaire devrait être plus explicite et mieux coordonnée. Dans le cas de violations flagrantes des droits de l'homme, la communauté devra envisager la cessation de tous les accords d'aide et de coopération (à l'exception de l'aide alimentaire ou d'urgence) conclus avec le pays commettant ces violations. Le Conseil la Commission et les ministres des Affaires Etrangères sont invités à faire rapport écrit au Parlement d'ici au 31 octobre sur les mesures qui sont prises actuellement ou pourraient l'être à l'avenir en vue d'élaborer une politique commune des droits de l'homme cohérente et globale vis-à-vis des pays tiers. Le rapporteur rappelle la demande d'intégrer des clauses relatives aux droits de l'homme dans les programmes de développement et les accords commerciaux.

IMPORTANT EVENEMENT MAÇONNIQUE

Suite à l'initiative du Suprême Conseil de l'Ordre maçonnique Roumain, sa direction a décidé de soutenir l'Ordre maçonnique Hongrois et l'Ordre maçonnique Polonais, qui ne possèdent pas leur propre Conseil Suprême national, dans leur désir de promouvoir la constitution de leurs futures structures de Rite Ecossais.

Cette action du Suprême Conseil de Roumanie, qui confirme l'esprit traditionnel de coopération entre groupes maçonniques, a suscité des commentaires favorables de la part des plus hautes instances maçonniques internationales.

En conséquence, le 24 avril dernier, dans les locaux de la rue Puteaux à Paris, qui sont habituellement mis à la disposition du Suprême Conseil de Roumanie par le Suprême Conseil de France, a eu lieu la promotion d'un groupe hongrois et d'un groupe polonais de candidats au premier degré du Rite Ecossais. Exceptionnellement, et afin de souligner l'importance historique de cet événement, la consécration des candidats a été effectuée personnellement par le Souverain grand Commandeur de l'Ordre maçonnique Roumain, M. Marcel Shapira, en présence de nombreux représentants de l'Ordre maçonnique Français et d'autres Ordres étrangers.

Les discours prononcés à cette occasion ont souligné la signification de cette action, qui met les bases de la reconstitution des futures structures de Rite Ecossais pour les Ordres maçonniques Polonais et Hongrois, avec l'aide et sous la protection du Suprême Conseil de Roumanie.

Les représentants des groupes Hongrois et Polonais ont adressé au Suprême Conseil de Roumanie leur remerciements chaleureux pour cette action, de la plus haute expression fraternelle.

La cérémonie a été clôturée par un banquet qui a réuni dans une atmosphère fraternelle tous les participants.

LES MOUVEMENTS LIBRES POUR LA PAIX ont réuni le 5 juillet à Amsterdam 1200 activistes de 40 pays.

Un monsieur à cravate : le délégué Roumain. Eh oui, Ceausescu a fait sillonner les rues pendant des semaines, pendant des mois, des dizaines et centaines de milliers de personnes, par entreprises entières, pour « manifester pour la paix ». Du coup, son délégué fait partie du mouvement. Cela constitue une entorse aux habitudes de ce mouvement « libre » de la paix, n'admettait aucun représentant des comités officiels. Le délégué a fait des déclarations prises dans les discours de Ceausescu, ce qui a déterminé Petra Kelly, un représentant « vert » de s'étonner des grandes contradictions entre la politique de paix et la politique interne de la RSR. Sans doute entraîner le départ du délégué de la RSR, lui n'était sûrement pas « libre » de s'en aller.

BBC ROMANIAN SERVICE

Requires Radio Journalists for vacancies in London. Applicants should have Romanian as own or best language, detailed knowledge of the social and political life of Romania, good knowledge of English and a good microphone voice. They should be able to translate rapidly and accurately into Romanian after training, to interview in Romanian, compile programmes. University degree in journalism or education and proven creative ability desirable. The contract is for 4 and a half years. For further details write enclosing a self-addressed envelope for reply to : Recruitment Officer, Language Services, PO Box 76, Bush House, Strand, London WC2 4PH, England (quoting X2774/LUPTA).

PROCHAINE PARUTION LE 7/09/1984